

ระบบปฏิบัติการ “สาสุข อุ่นใจ” คนไทยรอบรู้

กมลวรรณ สุขประเสริฐ
กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ

หลักการและเหตุผล

กรมอนามัยได้รับมอบหมายในการบูรณาการขับเคลื่อนความรอบรู้ด้านสุขภาพตามแผนแม่บทประเด็นที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี ในแผนย่อย 13.1 การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ ซึ่งจากการสำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพของคนไทยปี 2562 พบว่าคนไทยมีคะแนนเฉลี่ยของความรอบรู้ด้านสุขภาพ (HL) ร้อยละ 65 จัดอยู่ในระดับที่ไม่เพียงพอต่อการเข้าถึง เข้าใจ ทบทวนซักถาม และตัดสินใจปรับพฤติกรรมดูแลสุขภาพของตนเอง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ ผ่านการพัฒนาคุณภาพหน่วยบริการสุขภาพสู่การเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ และขยายผลไปสู่ชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ จึงได้จัดทำ ระบบปฏิบัติการ “สาสุข อุ่นใจ” คนไทยรอบรู้ ขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงานดังกล่าว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำระบบขึ้นทะเบียนและติดตามประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนองค์กรและชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพอย่างเป็นระบบ
2. เพื่อเป็นคลังความรู้และพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการขับเคลื่อนงานองค์กรและชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ
3. เพื่อสร้างร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน และบริหารจัดการข้อมูลของภาคีเครือข่าย

วิธีการและระยะเวลาในการดำเนินงาน

1. พัฒนาระบบ “สาสุขอุ่นใจ”
 2. พัฒนาศักยภาพบุคลากร
 3. กำกับ ติดตาม
 4. ลงพื้นที่เยี่ยมเสริมพลัง
 5. ถอดบทเรียน
- จัดกิจกรรม HLO Of The Year โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2565 ถึงปัจจุบัน

ผลการดำเนินงาน (ผลผลิตและผลลัพธ์) ข้อมูล ณ วันที่ 22 พ.ค.66

- ได้ระบบสาสุขอุ่นใจ คลังความรู้ พื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ Dashboard และความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย
- จำนวนบริการสาธารณสุข ลงทะเบียน 8,523 แห่ง ประเมินเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ (HLO) 3,744 แห่ง
- จำนวนชุมชน ลงทะเบียน 3,357 แห่ง ประเมินเป็นชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ (HLC) 1,676 แห่ง
- สัดส่วนประชากรที่มี HL เพียงพอ ร้อยละ 92.64 จากประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน 30,117 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ สามารถขับเคลื่อนงาน HLO/HLC ได้อย่างเป็นระบบ
- ได้ฐานข้อมูลสำหรับศึกษา เรียนรู้ วิจัย และประเมินความก้าวหน้าของการขับเคลื่อนงานส่งเสริมความ

รอบรู้ด้านสุขภาพระดับประเทศ/เขตสุขภาพ/จังหวัด/อำเภอ/ตำบล

ข้อเสนอแนะ : ควรมีการสนับสนุน/สร้างแรงจูงใจในการใช้กลไก HLO/HLC ไปพัฒนางานในพื้นที่เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของกิจกรรม

คำสำคัญ (keyword) : ความรอบรู้ด้านสุขภาพ ระบบปฏิบัติการ “สาสุข อุ่นใจ” คนไทยรอบรู้ องค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ